

Opinia Rady (art. 64)

Opinia 13/2018

w sprawie projektu wykazu sporządzonego przez właściwy litewski organ nadzorczy

dotyczącego

rodzajów operacji przetwarzania podlegających wymogowi dokonania oceny skutków dla ochrony danych (art. 35 ust. 4 RODO)

przyjęta 25 września 2018 r.

Spis treści

1.	Streszczenie stanu faktycznego	4
2.	Ocena	5
2.1	Ogólne uzasadnienie EROD dotyczące przedłożonego wykazu	5
2.2	Zastosowanie mechanizmu spójności do projektu wykazu	6
2.3	Analiza projektu wykazu	6
	Orientacyjny charakter wykazu	6
	Odniesienie do wytycznych	6
	Dane biometryczne	7
	Dane genetyczne	7
	Przetwarzanie danych do celów naukowych lub historycznych bez zgody osoby, której dane dotyczą	7
	Wyjątki od obowiązku poinformowania osoby, której dane dotyczą, zgodnie z art. 14 ust. 5 RODO	8
	Monitorowanie pracowników	8
	Przetwarzanie przy użyciu nowych/innovacyjnych technologii	8
3.	Wnioski i zalecenia	9
4.	Uwagi końcowe	9

Europejska Rada Ochrony Danych,

uwzględniając art. 63, art. 64 ust. 1 lit. a) i ust. 3–8 oraz art. 35 ust. 1, 3, 4 i 6 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (zwanego dalej „RODO”),

uwzględniając Porozumienie EOG, a w szczególności załącznik XI i protokół 37 do tego Porozumienia, zmienione decyzją Wspólnego Komitetu EOG nr 154/2018 z dnia 6 lipca 2018 r.,

uwzględniając art. 10 i 22 swojego regulaminu z dnia 25 maja 2018 r.,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Głównym zadaniem Rady jest zapewnienie spójnego stosowania rozporządzenia 2016/679 (zwanego dalej „RODO”) na całym terytorium Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Zgodnie z art. 64 ust. 1 RODO Rada wydaje opinię, gdy organ nadzorczy zamierza przyjąć wykaz rodzajów operacji przetwarzania podlegających wymogowi dokonania oceny skutków dla ochrony danych zgodnie z art. 35 ust. 4 rozporządzenia. Celem niniejszej opinii jest zatem ustalenie zharmonizowanego podejścia do przetwarzania, które ma charakter transgraniczny lub może mieć wpływ na swobodny przepływ danych osobowych lub na osobę fizyczną w Unii Europejskiej. Mimo, że RODO nie zawiera jednego wykazu, to nadal propaguje spójność. Rada w swoich opiniach dąży do osiągnięcia tego celu, po pierwsze – zwracając się do organów nadzorczych o uwzględnienie niektórych rodzajów przetwarzania w swoich wykazach, po drugie – zwracając się do nich o usunięcie pewnych kryteriów, które zdaniem Rady niekoniecznie stwarzają wysokie ryzyko dla osób, których dane dotyczą, i po trzecie – wzywając te organy do stosowania określonych kryteriów w sposób zharmonizowany.

(2) Zgodnie z art. 35 ust. 4 i 6 RODO właściwe organy nadzorcze sporządzają wykazy rodzajów operacji przetwarzania podlegających wymogowi dokonania oceny skutków dla ochrony danych. Jeżeli wykazy obejmują jednak operacje przetwarzania związane z oferowaniem towarów lub usług osobom, których dane dotyczą, lub z monitorowaniem ich zachowania w kilku państwach członkowskich lub mogące znacznie wpłynąć na swobodny przepływ danych osobowych w Unii, przed przyjęciem takich wykazów właściwy organ nadzorczy stosuje mechanizm spójności.

(3) Chociaż projekty wykazów właściwych organów nadzorczych są objęte mechanizmem spójności, nie oznacza to, że wykazy te powinny być identyczne. Właściwe organy nadzorcze mają margines swobody w odniesieniu do kontekstu krajowego lub regionalnego i powinny uwzględniać ustawodawstwo lokalne. Celem oceny/opinii EROD nie jest wypracowanie jednego unijnego wykazu, lecz uniknięcie znaczących niespójności, które mogą mieć wpływ na równoważną ochronę osób, których dane dotyczą.

(4) Zgodnie z art. 35 ust. 1 RODO dokonanie oceny skutków dla ochrony danych jest dla administratora obowiązkowe wyłącznie w przypadku, gdy przetwarzanie danych „z dużym prawdopodobieństwem może powodować wysokie ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych”. W art. 35 ust. 3 RODO przedstawiono, co może prowadzić do wystąpienia wysokiego ryzyka. Lista ta nie jest wyczerpująca. Grupa Robocza Art. 29 w Wytycznych dotyczących oceny skutków dla ochrony danych¹, zatwierdzonych przez EROD², wyjaśniła kryteria, które mogą pomóc w ustaleniu, kiedy operacje przetwarzania podlegają wymogowi dokonania oceny skutków dla ochrony danych. W wytycznych Grupy Roboczej Art. 29 nr WP 248 stwierdzono, że w większości przypadków administrator danych może uznać, że dokonania oceny skutków dla ochrony danych wymaga przetwarzanie danych spełniające dwa kryteria. W niektórych przypadkach administrator może jednak uznać, że dokonania tej oceny wymaga przetwarzanie spełniające tylko jedno z tych kryteriów.

(5) Wykazy opracowane przez właściwe organy nadzorcze mają ten sam cel – określenie operacji przetwarzania, które z dużym prawdopodobieństwem mogą powodować wysokie ryzyko, i operacji przetwarzania, które w związku z tym wymagają dokonania oceny skutków dla ochrony danych. Przy dokonywaniu oceny, czy projekty wykazów sporządzone przez właściwe organy nadzorcze nie mają negatywnego wpływu na spójne stosowanie ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, należy zatem stosować kryteria określone w wytycznych Grupy Roboczej Art. 29.

(6) Projekty wykazów zostały przedłożone EROD przez dwadzieścia dwa właściwe organy nadzorcze. Całościowa ocena tych projektów wykazów potwierdza cel, jakim jest spójne stosowanie ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, nawet jeżeli zwiększa się złożoność przedmiotowej kwestii.

(7) Opinia EROD zostaje przyjęta zgodnie z art. 64 ust. 3 RODO w związku z art. 10 ust. 2 regulaminu EROD w terminie ośmiu tygodni od pierwszego dnia roboczego po decyzji przewodniczącego i właściwego organu nadzorczego, że dokumentacja jest kompletna. Na podstawie decyzji przewodniczącego termin ten może zostać przedłużony o kolejne sześć tygodni, biorąc pod uwagę złożoność przedmiotu sprawy,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ OPINIĘ:

I. Streszczenie stanu faktycznego

Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija (zwana dalej „litewskim organem nadzorczym”) przedstawiła EROD swój projekt wykazu. Decyzję w sprawie kompletności dokumentacji podjęto 29 czerwca 2018 r. Okres, w którym należy przyjąć opinię, został przedłużony do 25 września ze względu na złożoność przedmiotowej kwestii oraz fakt, że dwadzieścia dwa

¹ Grupa Robocza Art. 29, Wytyczne dotyczące oceny skutków dla ochrony danych oraz pomagające ustalić, czy przetwarzanie „może powodować wysokie ryzyko” do celów rozporządzenia 2016/679 (WP 248 rev. 01).

² EROD, zatwierdzenie 1/2018.

właściwe organy nadzorcze przedłożyły projekty wykazów jednocześnie, w związku z czym zaistniała potrzeba przeprowadzenia oceny całościowej.

2. Ocena

2.1 Ogólne uzasadnienie EROD dotyczące przedłożonego wykazu

Każdy wykaz przedłożony EROD został przeanalizowany jako szczegółowe rozwinięcie art. 35 ust. 1, który to przepis zawsze będzie miał znaczenie rozstrzygające. W związku z tym żadnego wykazu nie można uznać za wyczerpujący. Jako że nie zaznaczono tego wyraźnie w wykazie przedstawionym przez litewski organ nadzorczy, Rada zwraca się o dodanie tego wyjaśnienia do dokumentu zawierającego wykaz.

Zgodnie z art. 35 ust. 10 RODO Rada jest zdania, że obowiązek dokonania oceny skutków dla ochrony danych zgodnie z art. 35 ust. 1–7 rozporządzenia nie ma zastosowania, jeżeli oceny skutków dla ochrony danych dokonano już w ramach ogólnej oceny skutków regulacji w związku z przyjęciem podstawy prawnej, chyba że dane państwo członkowskie uzna dokonanie oceny skutków dla ochrony danych za niezbędne.

Jeżeli Rada wystąpi ponadto o ocenę skutków dla ochrony danych dotyczącą określonej kategorii przetwarzania, a równoważny środek jest już wymagany w prawie krajowym, litewski organ nadzorczy powinien dodać odniesienie do tego środka.

Niniejsza opinia nie obejmuje pozycji przedstawionych przez litewski organ nadzorczy, które nie wchodziły w zakres art. 35 ust. 6 RODO. Odnosi się to do pozycji, które nie są związane ani „z oferowaniem towarów lub usług osobom, których dane dotyczą” w kilku państwach członkowskich, ani z monitorowaniem zachowania tych osób w kilku państwach członkowskich. Oprócz tego nie mogą one „znacznie wpłynąć na swobodny przepływ danych osobowych w Unii”. Dotyczy to zwłaszcza pozycji odnoszących się do ustawodawstwa krajowego, w szczególności tych, w przypadku których obowiązek dokonania oceny skutków dla ochrony danych jest przewidziany w przepisach krajowych. Uznano ponadto, że wszelkie operacje przetwarzania odnoszące się do egzekwowania prawa nie wchodzą w zakres niniejszej opinii, ponieważ nie wchodzą w zakres RODO.

Rada stwierdziła, że kilka organów nadzorczych włączyło do swoich wykazów rodzaje przetwarzania, które zasadniczo są przetwarzaniem lokalnym. Biorąc pod uwagę fakt, że art. 35 ust. 6 dotyczy jedynie przetwarzania transgranicznego i przetwarzania, które może mieć wpływ na swobodny przepływ danych osobowych i na osoby, których dane dotyczą, Rada nie przedstawi opinii na temat przetwarzania lokalnego.

Opinia ma na celu określenie spójnego zbioru operacji przetwarzania, które powtarzają się w wykazach przekazanych przez organy nadzorcze.

Oznacza to, że w przypadku ograniczonej liczby rodzajów operacji przetwarzania, które zostaną określone w zharmonizowany sposób, wszystkie organy nadzorcze będą wymagały

dokonania oceny skutków dla ochrony danych, a Rada zaleci tym organom wprowadzenie odpowiednich zmian w swoich wykazach w celu zapewnienia spójności.

Jeżeli w niniejszej opinii nie ma mowy o pozycjach zawartych w przedłożonym wykazie, oznacza to, że Rada nie zwraca się do litewskiego organu nadzorczego o podejmowanie dalszych działań.

Rada przypomina ponadto, że kluczowe znaczenie dla administratorów danych i podmiotów przetwarzających dane ma przejrzystość. Rada jest zdania, że – w celu doprecyzowania pozycji w wykazie – zawarcie w wykazie wyraźnych odniesień, w przypadku każdego rodzaju przetwarzania, do kryteriów określonych w wytycznych może przyczynić się do zwiększenia przejrzystości. W związku z tym Rada uważa, że można by dodać wyjaśnienie, które kryteria zostały uwzględnione przez litewski organ nadzorczy podczas tworzenia wykazu.

2.2 Zastosowanie mechanizmu spójności do projektu wykazu

Projekt wykazu przedłożony przez litewski organ nadzorczy odnosi się do oferowania towarów lub usług osobom, których dane dotyczą, odnosi się do monitorowania zachowania tych osób w kilku państwach członkowskich lub może znacznie wpływać na swobodny przepływ danych osobowych w Unii głównie dlatego, że operacje przetwarzania zawarte w przedłożonym projekcie wykazu nie ograniczają się do osób, których dane dotyczą, w tym państwie.

2.3 Analiza projektu wykazu

Biorąc pod uwagę, że:

- a. art. 35 ust. 1 RODO wymaga dokonania oceny skutków dla ochrony danych, jeżeli działalność związana z przetwarzaniem może z dużym prawdopodobieństwem powodować wysokie ryzyko naruszenia praw i wolności osób fizycznych; oraz
- b. art. 35 ust. 3 RODO zawiera niewyczerpujący wykaz rodzajów przetwarzania, które wymagają oceny skutków dla ochrony danych;

Rada jest zdania, że:

ORIENTACYJNY CHARAKTER WYKAZU

Jako że w wykazie przedstawionym przez litewski organ nadzorczy nie zaznaczono wyraźnie, że wykaz nie jest wyczerpujący, Rada zwraca się o dodanie tego wyjaśnienia do dokumentu zawierającego wykaz.

ODNIESIENIE DO WYTYCZNYCH

Rada jest zdania, że analiza przeprowadzona w wytycznych Grupy Roboczej Art. 29 nr WP 248 stanowi kluczowy element zapewnienia spójności w całej Unii. W związku z tym Rada zwraca się do organów nadzorczych, aby do dokumentów zawierających ich wykazy dodały oświadczenie, że dany wykaz opiera się na tych wytycznych, uzupełnia je i doprecyzowuje.

Jako że dokument litewskiego organu nadzorczego nie zawiera takiego oświadczenia, Rada zaleca litewskiemu organowi nadzorczemu wprowadzenie w dokumencie odpowiedniej zmiany.

DANE BIOMETRYCZNE

W wykazie przedłożonym przez litewski organ nadzorczy w celu uzyskania opinii Rady stwierdzono, że przetwarzanie danych biometrycznych jest objęte obowiązkiem dokonania oceny skutków dla ochrony danych samo w sobie. Rada jest zdania, że przetwarzanie danych biometrycznych samo w sobie nie musi stanowić wysokiego ryzyka. Przetwarzanie danych biometrycznych w celu jednoznacznego zidentyfikowania osoby fizycznej w połączeniu z co najmniej jednym innym kryterium wymaga jednak dokonania oceny skutków dla ochrony danych. Rada zwraca się w związku z tym do litewskiego organu nadzorczego o odpowiednią zmianę wykazu poprzez dodanie, że pozycja odnosząca się do przetwarzania danych biometrycznych w celu jednoznacznego zidentyfikowania osoby fizycznej wymaga dokonania oceny skutków dla ochrony danych jedynie wówczas, gdy ma ono związek przynajmniej z jednym innym kryterium; zmiana ta nie narusza art. 35 ust. 3 RODO.

DANE GENETYCZNE

W wykazie przedłożonym przez litewski organ nadzorczy w celu uzyskania opinii Rady stwierdzono, że przetwarzanie danych genetycznych jest objęte obowiązkiem dokonania oceny skutków dla ochrony danych samo w sobie. Rada jest zdania, że przetwarzanie danych genetycznych samo w sobie nie musi stanowić wysokiego ryzyka. Przetwarzanie danych genetycznych w połączeniu z co najmniej jednym innym kryterium wymaga jednak dokonania oceny skutków dla ochrony danych. Rada zwraca się w związku z tym do litewskiego organu nadzorczego o odpowiednią zmianę wykazu poprzez dodanie, że pozycja odnosząca się do przetwarzania danych genetycznych wymaga dokonania oceny skutków dla ochrony danych jedynie wówczas, gdy ma ono związek przynajmniej z jednym innym kryterium; zmiana ta nie narusza art. 35 ust. 3 RODO.

PRZETWARZANIE DANYCH DO CELÓW NAUKOWYCH LUB HISTORYCZNYCH BEZ ZGODY OSOBY, KTÓREJ DANE DOTYCZĄ

Rada jest zdania, że przetwarzanie danych osobowych do celów naukowych lub historycznych samo w sobie nie musi stanowić wysokiego ryzyka. Przetwarzanie danych osobowych do celów naukowych lub historycznych w połączeniu z co najmniej jednym innym kryterium wymaga jednak dokonania oceny skutków dla ochrony danych. Wykaz przedstawiony przez litewski organ nadzorczy w celu uzyskania opinii Rady wymaga obecnie dokonania oceny skutków dla ochrony danych w przypadku przetwarzania danych osobowych do celów naukowych lub historycznych samego w sobie. Rada zwraca się do litewskiego organu nadzorczego o odpowiednią zmianę wykazu poprzez dodanie, że pozycja odnosząca się do przetwarzania danych osobowych do celów naukowych lub historycznych wymaga dokonania oceny skutków dla ochrony danych jedynie wówczas, gdy ma ono związek przynajmniej z jednym innym kryterium.

WYJĄTKI OD OBOWIĄZKU POINFORMOWANIA OSOBY, KTÓREJ DANE DOTYCZĄ, ZGODNIE Z ART. 14 UST. 5 RODO

Rada jest zdania, że rodzaje operacji przetwarzania, które mogą pozbawić osoby, których dane dotyczą, ich praw, same w sobie nie stanowią wysokiego ryzyka. W związku z tym działalność w zakresie przetwarzania danych prowadzona przez administratora danych na mocy art. 14 RODO oraz w przypadku, gdy informacje, które mają zostać przekazane osobom, których dane dotyczą, podlegają zwolnieniu na mocy art. 14 ust. 5 lit. b)–d), może wymagać dokonania oceny skutków dla ochrony danych jedynie w związku z przynajmniej jednym innym kryterium. Zgodnie z wykazem przedłożonym przez litewski organ nadzorczy w celu uzyskania opinii Rady dokonanie oceny skutków dla ochrony danych w odniesieniu do przetwarzania danych jest obecnie wymagane w przypadku przetwarzania danych, w odniesieniu do którego art. 14 ust. 5 lit. b), c) i d) stosuje się samodzielnie. Rada zwraca się do litewskiego organu nadzorczego o odpowiednią zmianę wykazu poprzez dodanie, że w przypadku przedmiotowej pozycji dokonanie oceny skutków dla ochrony danych jest wymagane jedynie w połączeniu z co najmniej jednym innym kryterium.

MONITOROWANIE PRACOWNIKÓW

Rada jest zdania, że, ze względu na swój specyficzny charakter, przetwarzanie danych w związku z monitorowaniem pracowników – które to przetwarzanie zgodnie z wytycznymi spełnia kryterium systematycznego monitorowania, a pracownicy spełniają kryterium osób, których dane dotyczą, wymagających szczególnej ochrony – może wymagać dokonania oceny skutków dla ochrony danych. Biorąc pod uwagę fakt, że wykaz przedłożony przez litewski organ nadzorczy w celu uzyskania opinii Rady już przewiduje, że tego rodzaju przetwarzanie wymaga dokonania oceny skutków dla ochrony danych, Rada zaleca jedynie podanie wyraźnego odniesienia do tych dwóch kryteriów w wytycznych Grupy Roboczej Art. 29 nr WP 248. Rada jest ponadto zdania, że wytyczne Grupy Roboczej Art. 29 nr WP 249 obowiązują przy definiowaniu pojęcia systematycznego przetwarzania danych osobowych pracowników.

PRZETWARZANIE PRZY UŻYCIU NOWYCH/INNOWACYJNYCH TECHNOLOGII

W wykazie przedstawionym przez litewski organ nadzorczy w celu uzyskania opinii Rady przewidziano, że stosowanie nowych lub innowacyjnych technologii wymaga dokonania oceny skutków dla ochrony danych samo w sobie. Rada jest zdania, że stosowanie nowych lub innowacyjnych technologii samo w sobie nie musi stanowić wysokiego ryzyka. Stosowanie nowych lub innowacyjnych technologii w połączeniu z co najmniej jednym innym kryterium wymaga jednak dokonania oceny skutków dla ochrony danych. Rada zwraca się w związku z tym do litewskiego organu nadzorczego o odpowiednią zmianę wykazu, po pierwsze poprzez dodanie odniesienia do innowacyjnych technologii i po drugie poprzez dodanie, że przedmiotowa pozycja wymaga dokonania oceny skutków dla ochrony danych jedynie wówczas, gdy ma ono związek przynajmniej z jednym innym kryterium.

3. Wnioski i zalecenia

Projekt wykazu sporządzony przez litewski organ nadzorczy może prowadzić do niespójnego stosowania wymogu dokonania oceny skutków dla ochrony danych. W projekcie należy w związku z tym wprowadzić następujące zmiany:

- jeżeli chodzi o orientacyjny charakter wykazu: Rada zwraca się o dodanie wyjaśnienia do dokumentu zawierającego wykaz, aby wskazać na jego niewyczerpujący charakter;
- jeżeli chodzi o odniesienia do wytycznych: Rada zwraca się do litewskiego organu nadzorczego o wprowadzenie odpowiednich zmian w dokumencie;
- jeżeli chodzi o dane biometryczne: Rada zwraca się do litewskiego organu nadzorczego o zmianę wykazu poprzez dodanie, że pozycja odnosząca się do przetwarzania danych biometrycznych w celu jednoznacznego zidentyfikowania osoby fizycznej wymaga dokonania oceny skutków dla ochrony danych jedynie wówczas, gdy ma ono związek przynajmniej z jednym innym kryterium;
- jeżeli chodzi o dane genetyczne: Rada zwraca się do litewskiego organu nadzorczego o zmianę wykazu poprzez dodanie, że pozycja odnosząca się do przetwarzania danych genetycznych wymaga dokonania oceny skutków dla ochrony danych jedynie wówczas, gdy ma ono związek przynajmniej z jednym innym kryterium;
- jeżeli chodzi o przetwarzanie danych osobowych do celów naukowych lub historycznych: Rada zwraca się do litewskiego organu nadzorczego o zmianę wykazu poprzez dodanie, że pozycja odnosząca się do przetwarzania danych osobowych do celów naukowych lub historycznych wymaga dokonania oceny skutków dla ochrony danych jedynie wówczas, gdy ma ono związek przynajmniej z jednym innym kryterium;
- jeżeli chodzi o wyjątki od obowiązku poinformowania osoby, której dane dotyczą, zgodnie z art. 14 ust. 5 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych: Rada zwraca się do litewskiego organu nadzorczego o zmianę wykazu poprzez dodanie, że w przypadku przedmiotowej pozycji dokonanie oceny skutków dla ochrony danych jest wymagane jedynie w połączeniu z co najmniej jednym innym kryterium;
- jeżeli chodzi o monitorowanie pracowników: Rada zaleca jedynie dodanie wyraźnego odniesienia do dwóch kryteriów w wytycznych Grupy Roboczej Art. 29 nr WP 248;
- jeżeli chodzi o przetwarzanie z wykorzystaniem nowych lub innowacyjnych technologii: Rada zwraca się do litewskiego organu nadzorczego o zmianę wykazu, po pierwsze poprzez dodanie odniesienia do innowacyjnych technologii i po drugie poprzez dodanie, że przedmiotowa pozycja wymaga dokonania oceny skutków dla ochrony danych jedynie wówczas, gdy ma ono związek przynajmniej z jednym innym kryterium.

4. Uwagi końcowe

Niniejsza opinia skierowana jest do Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija (litewski organ nadzorczy) i zostanie podana do wiadomości publicznej zgodnie z art. 64 ust. 5 lit. b) RODO.

Zgodnie z art. 64 ust. 7 i 8 RODO organ nadzorczy w terminie dwóch tygodni po otrzymaniu niniejszej opinii informuje drogą elektroniczną przewodniczącego EROD, czy podtrzymuje projekt decyzji, czy też go zmieni. W tym samym terminie przekazuje zmieniony projekt wykazu lub – jeżeli nie zamierza kierować się opinią Rady – podaje odpowiednie uzasadnienie, dlaczego nie zamierza się zastosować do całości lub części niniejszej opinii.

W imieniu Europejskiej Rady Ochrony Danych

Przewodnicząca

(Andrea Jelinek)